

№ 5/1957.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 5/1957 över landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till hemställan hos Finlands Regering om åtgärd för införande av tillägg till bl.a. lagen den 5 april 1930 om stiftelser. (№ 6/1957)

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Såsom landskapsstyrelsen i sin framställning påpekar, idkar stiftelse för närvarande icke inom landskapet sådan näring, som förutsätter anmälan eller tillstånd. Det föreslagna tillägget till lagen om stiftelser kan därför synas innebära en onödig försiktighetsåtgärd. Men då frågan har principiellt sammanhang med det ytterst trängande behovet av tillägg till förordningen angående handelsregister samt om firma och procura, synes det påkallat att göra framställning även ifråga om lagen om stiftelser.

Hänvisande till den allmänna motivering, som ingår i utskottets betänkande № 4/1957, får utskottet, som anser att det föreslagna tillägget lämpligast hänföres till 6 § i lagen om stiftelser, värdsammast för landstinget föreslå,

att landstinget ville till Finlands Regering ingå med följande hemställan:

"Till Finlands Regering

från Ålands landsting.

Genom den nya självstyrelselagen för Åland av den 28 december 1951 (FFS 670/51) har för personer, som sakna åländsk hembygdsrätt och som icke varit bosatta i landskapet oavbrutet under fem års tid, rätten att idka näring i landskapet i betydande grad inskränkts (4 § 2-5 mom.). Samtidigt har landskapets lagstiftningsbehörighet på näringsrättens område något utvidgats.

Ifrågavarande inskränkningar i den allmänna rätten att idka näring utgöra delar av det nationalitetsskydd, som genom självstyrelselagen tillförsäkrats landskapet. Det är därför naturligt, att landskapet genom på självstyrelselagen grundad särskild lagstiftning skall söka hindra att näring utövas i landskapet i strid med bestämmelserna i självstyrelselagen. Sådana stadganden har införts i den av landstinget den 29 november 1956 antagna, men ännu icke stadfästa och utfärdade landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland. I nämnda landskapslag har stadgats om skyldighet för näringsutövare att till näringsanmälan foga ut-

redning om, att han enligt självstyrelselagen är berättigad att idka näring i landskapet samt föreskrift därom att, då ändring sker i sammansättningen av aktiebolags, andelslags, näring idkande förenings eller stiftelses eller annan sammanslutnings styrelse eller ny bolagsman inträder i annat bolag än aktiebolag, anmälan skall göras med bifogande bl.a. av nämnda utredning om vederbörandes näringsrätt. Dessutom har med stöd av självstyrelselagens 13 § 1 mom. 11) punkten stadgats om straffpåföljd för idkande av näring i strid med 3 eller 4 §§ i självstyrelselagen.

I självstyrelselagens 11 § utsäges icke direkt, att lagstiftningen om stiftelser är förbehållen rikets lagstiftningskompetens, men detta kan härledas dels ur stadgandet i 11 § 2 mom. 8) punkten, att "övrige till den allmänna privaträtten hörande delar av handelsrätten" förbehållits riket, dels av bestämmelsen i punkten 11), att "ovan i denna paragraf icke särskilt nämnd privaträtt" även tillkommer rikslagstiftningen. Förutsättning för allt näringsidkande i stiftelses namn är ju även inregistrering i det för hela landet gemensamma stiftelseregistret, som föres av justitieministeriet.

Om ministeriet vid prövningen av registeranmälan övervakade, att anmälararen äger i självstyrelselagen för Åland stadgad rätt att idka anmäld näring i landskapet, kunde denne få besked om sin rätt att idka näring, redan innan han vidtagit med sin rörelse. Endast i de fall, då olika mening kan råda om tolkningen av självstyrelselagens stadganden, kunde rättegång bliva nödvändig för tvistefrågans lösande.

På grund härav och med stöd av 15 § självstyrelselagen för Åland har Ålands landsting beslutat värdsammast hemställa hos Finlands Regering,
att Regeringen ville till Finlands Riksdag
avlåta proposition om

L a g

angående ändring av lagen om stiftelser.

Given i Helsingfors den

I enlighet med Riksdagens beslut skall till 6 § lagen den 5 april 1930 om stiftelser (109/30) fogas ett nytt 6 mom. som följer:

6 §.

Stiftelse, som har hemort inom landskapet Åland och till ändamål att driva näring, för vars utövande enligt lag erfordras anmälan eller tillstånd, må registreras endast om dess styrelsemedlemmar enligt 4 §

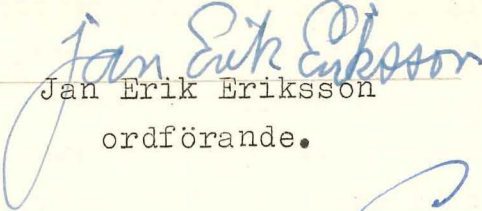
-3-

självstyrelselagen för Åland äga rätt att idka näring inom landskapet Åland.

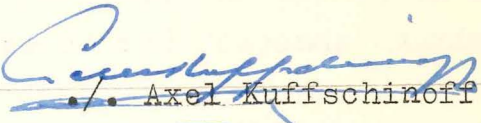
Helsingfors den "

Mariehamn den 12 mars 1957.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson

ordförande.

Axel Kuffschnoff

sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Nils Dahlman, August Johansson, Gustaf Jansson och Herman Mattsson.